प्राच्यां दिशि महाराज कीर्त्तितानि मया तव । तिसृष्वन्यासु पुण्यानि दिक्षु तीर्थानि मे शृणु ।
सरितः पर्व्वतांश्चैव पुण्यान्यायतनानि च । ८२२५
इतिश्रीमहाभारतेआरण्यपर्व्वणि तीर्थयात्रापर्व्वणि धौम्यतीर्थकथने सप्ताशीतोऽध्यायः ॥ ८७ ॥
॥ धौम्य उवाच ॥ दक्षिणस्यान्तु पुण्यानि शृणु तीर्थानि भारत । विस्तरेण यथाबुद्धि कीर्त्त्यमानानि तानि वै ।
यस्यामाख्यायते पुण्या दिशि गोदावरी नदी । बह्वाराम बहुजला तापसाचरिता शिवा ।
वेणा भीमरथी चैव नद्यौ पापभयापहे । मृगद्विजसमाकीर्णे तापसालयभूषिते ।
राजर्षेस्तस्य च सरिन्मृगस्य भरतर्षभ । रम्यतीर्था बहुजला पयोष्णी द्विजसेविता ।
अपिचात्र महायोगी मार्कण्डेयो महायशाः । अनुवंश्यां जगौ गाथां नृगस्य धरणीपतेः । ८२३०
नृगस्य यजमानस्य प्रत्यक्षमिति नः श्रुतं । अमाद्यदिन्द्रः सोमेन दक्षिणाभिर्द्विजातयः ।
पयोष्ण्यां यजमानस्य वाराहे तीर्थ उत्तमे । उद्धृतं भूतलस्थं वा वायुना समुदीरितं ।
पयोष्ण्या हरते तोयं पापमामरणान्तिकं । स्वर्गादुत्तुङ्गममलं विषाणं यत्र शूलिनः ।
स्वमात्मविहितं दृष्ट्वा मर्त्यः शिवपुरं व्रजेत् । एकतः सरितः सर्व्वाः गङ्गाद्याः सलिलोच्चयाः ।
पयोष्णी चैकतः पुण्या तीर्थेभ्यो हि मता मम । माठरस्य वनं पुण्यं बहुमूलफलं शिवं । ८२३५
यूपश्च भरतश्रेष्ठ वरुणश्रोतसे गिरौ । प्रवेष्युत्तरमार्गे तु पुण्ये कण्वाश्रमे तथा ।
तापसानामरण्यानि कीर्त्तितानि यथाश्रुति । वेदी शूर्पारके तात जमदग्नेर्महात्मनः ।
रम्या पाषाणतीर्था च पुनश्चन्द्रा च भारत । अशोकतीर्थं तत्रैव कौन्तेय बहुलाश्रमं ।
अगस्त्यतीर्थं पाण्ड्येषु वारुणञ्च युधिष्ठिर । कुमार्य्यः कथिताः पुण्याः पाण्ड्येष्वेव नरर्षभ ।
ताम्रपर्णीन्तु कौन्तेय कीर्त्तयिष्यामि तां शृणु । यत्र देवैस्तपस्तप्तं महदिच्छद्भिराश्रमे । ८२४०
गोकर्ण इति विख्यातस्त्रिषु लोकेषु विश्रुतः । शीततोयो बहुजलः पुण्यस्तात शिवः शुभः ।
ह्रदः परमदुष्प्रापो मानुषैरकृतात्मभिः । तत्र वृक्षलताद्यैश्च सम्पन्नफलमूलवान् ।
आश्रमोऽगस्त्यशिष्यस्य पुण्यो देवसमो गिरिः । वैदूर्य्यपर्व्वतस्तत्र श्रीमान्मणिमयः शिवः ।
अगस्त्यस्याश्रमश्चैव बहुमूलफलोदकः । सुराष्ट्रेष्वपि वक्ष्यामि पुण्यान्यायतनानि च ।
आश्रमान् सरितश्चैव सरांसि च नराधिप । चमसोद्भेदनं विप्रास्तत्रापि कथयन्त्युत । ८२४५
प्रभासञ्चोदधौ तीर्थं त्रिदशानां युधिष्ठिर । तत्र पिण्डारकं नाम तापसाचरितं शिवं ।
उज्जयन्तश्च शिखरी क्षिप्रं सिद्धिकरो महान् । तत्र देवर्षिवीरेण नारदेनानुकीर्त्तितः ।
पुराणः श्रूयते श्लोकस्तन्निबोध युधिष्ठिर । पुण्ये गिरौ सुराष्ट्रेषु मृगपक्षिनिषेविते ।
उज्जयन्ते स्म तप्ताङ्गो नाकपृष्ठे महीयते । पुण्या द्वारवती तत्र यत्रासौ मधुसूदनः ।
साक्षाद्देवः पुराणोऽसौ स हि धर्म्मः सनातनः । ये च वेदविदो विप्रा ये चाध्यात्मविदो जनाः । ८२५०
ते वदन्ति महात्मानं कृष्णं धर्म्मं सनातनं । पवित्राणां हि गोविन्दः पवित्रं परमुच्यते ।
पुण्यानामपि पुण्योऽसौ मङ्गलानाञ्च मङ्गलं । त्रैलोक्ये पुण्डरीकाक्षो देवदेवः सनातनः ।